

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

Кафедра педіатрії №1
Кафедра акушерства і гінекології № 2
Кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2
Кафедра хірургії медичного факультету №2

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор закладу вищої освіти
з науково – педагогічної та навчальної роботи

 професор ЗВО Оксана СЕРЕБРЕННИКОВА

“ 31 ” 08 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Виробнича лікарська практика (4-й курс)
(назва навчальної дисципліни)

підготовки другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 228 «Педіатрія»
(шифр і назва спеціальності)
факультет медичний факультет №2
(назва факультету)

2022 рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, освітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», професійної кваліфікації – Лікар.

«26» 08 2022 року 39 с.

Розробники:

Жебель В.М., зав.кафедри внутр. медицини медичного факультету №2, д. мед. н, професор ЗВО

Гуменюк А.Ф., к. мед. н., доцент ЗВО

Фрапчук С.В., к. мед. н., доцент ЗВО

Каніковський О.Є., зав.кафедри хірургії медичного факультету №2, д. мед. н, професор ЗВО

Карий Я.В., к.мед.н., доцент ЗВО

Булавенко О.В. зав.кафедри, акушерства і гінекології №2, д. мед. н. професор ЗВО

Пролигіна І.В., к.мед.н., доцент ЗВО

Яблонь О.С., зав.кафедри педіатрії №1, д.мед.н., д. мед. н, професор ЗВО

Коноплицька А.П., к.мед.н., доцент ЗВО

Робоча програма обговорена на засіданні кафедри педіатрії №2

Протокол від « 30 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри педіатрії №1 (проф. ЗВО Ольга ЯБЛЮНЬ)

« 30 » 08 2022 року

Робоча програма обговорена на засіданні кафедри акушерства і гінекології №2

Протокол від « 26 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри акушерства і гінекології №2 (проф. ЗВО Ольга БУЛАВЕНКО)

« 26 » 08 2022 року

Робоча програма обговорена на засіданні кафедри хірургії №2

Протокол від « 26 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри хірургії медичного факультету №2 (проф.ЗВО Олег КАНІКОВСЬКИЙ)

« 26 » 08 2022 року

Робоча програма обговорена на засіданні кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2

Протокол від « 26 » 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2

 (проф. ЗВО Вадим ЖЕБЕЛЬ)

« 26 » 08 2022 року

Схвалено методичною радою з педіатричних дисциплін Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова за напрямком підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від «_31_»__08__2022__ року №_1__

Голова _____ (проф. ЗВО_Вероніка ДУДНИК)

«_31_»__08__2022__ року

Схвалено методичною радою хірургічних дисциплін Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова за напрямком підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від «_29_»__08__2022__ року №_1__

Голова _____ (проф. ЗВО_Олег КАНІКОВСЬКИЙ)

«_29_»__08__2022__ року

Схвалено методичною радою терапевтичних дисциплін Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова за напрямком підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол від «_31_»__08__2022__ року №_1__

Голова _____ (проф. ЗВО Микола СТАНІСЛАВЧУК)

«_31_»__08__2022__ року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» складена відповідно до ОПП «Педіатрія» 2022, другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 228 «Педіатрія» освітньої програми «Педіатрія»

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» у здобувачів освіти 4 курсу складається з чотирьох змістових модулів: 1 – «Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного стаціонару», 2 – «Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного стаціонару», 3 – «Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного стаціонару» та 4 – «Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації та гінекологічного стаціонару» тривалістю загалом 150 годин, що складає 5 кредитів. З 150 годин навчальної дисципліни «виробнича лікарська практика (4-й курс)», по 30 години складають практична робота з кожного модуля, тобто 120 годин загалом та по 7,5 годин займає самостійна робота здобувачів освіти з кожного модуля, тобто 30 годин загалом. В кінці кожного модуля виробничої практики проводиться підсумковий контроль (диференційований залік) практичних навичок та знань згідно навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» і ранжується в одну оцінку за виробничу лікарську практику (4-й курс).

Основним фокусом програми є набуття та вдосконалення практичних навичок (збір анамнезу, фізикальне обстеження стаціонарного хворого, діагностика основних симптомів та синдромів, інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження, визначення тактики щодо плану обстеження та лікування, тощо), набуття комунікативних навичок в професійному середовищі, оволодіння практичних навичок виконання медичних маніпуляцій та надання невідкладної допомоги в умовах лікувального закладу, ознайомлення з медичною документацією стаціонарних відділень, впровадження морально-деонтологічних норм в професійну діяльність та ін..

Робоча програма складена на основі:

освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Магістр педіатрії», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 228 «Педіатрія», у ВНМУ ім. М.І. Пирогова, (Вінниця – 2022);

робочого навчального плану медичного факультету № 2 спеціальності 228 «Педіатрія» на 2022-2023 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

Рекомендацій МОН України до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни (Київ, 2018).

1. Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» призначена для закладів вищої освіти МОЗ України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження здобувача освіти необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

1. Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) самостійна робота студентів в лікувальних закладах, в) робота в симуляційному центрі.
2. Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки здобувачів: визначається на підставі

контролю практичних навичок, розв'язання клінічно-орієнтовних задач, огляду хворого, клінічних розборів, складання алгоритмів клінічного обстеження та лікування при певній нозології, проведення диференційної діагностики на підставі визначених симптомів та синдромів у хворого, оцінці результатів лабораторних обстежень, тощо)

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни «**Виробнича лікарська практика (4-й курс)**» здійснюється по завершенню кожного модуля у формі диференційованого заліку згідно робочого навчального плану для спеціальності «Педіатрія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є захворювання, з методами їх діагностики, оволодіння і засвоєння практичних навичок, лікування та профілактики.

Міждисциплінарні зв'язки: Навчальна дисципліна «Виробнича лікарська практика (4-й курс)»:

а) ґрунтується на вивченні здобувачами освіти медичної біології та генетики, медичної та біологічної фізики, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, морфологічних дисциплін, нормальної та патологічної фізіології, фармакології, пропедевтики внутрішніх хвороб та пропедевтики дитячих хвороб, загальної хірургії й інтегрується з цими дисциплінами:

б) закладає основи вивчення здобувачами освіти сучасних діагностичних технологій, які використовуються в клінічній практиці, що передбачає інтеграцію викладання з різними дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з сучасних методів діагностики в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. **Метою** навчальної дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, практичні навички для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, визначених у освітньо-професійній програмі підготовки фахівця за спеціальністю 228 «Педіатрія».

2.2 Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» є:

- Пропагувати методи профілактичної направленості охорони здоров'я України, що є одним із важливих принципів в справі організації допомоги дорослим і дітям;
- Набути і закріпити виконання практичних навичок;
- Проводити збір анамнезу і фізикальне обстеження хворих та аналізувати їх результати;
- Планувати схеми обстеження конкретного хворого залежно від особливостей клінічного перебігу захворювання;
- Аналізувати результати основних лабораторних і інструментальних методів дослідження;
- Визначати провідні патологічні симптоми і синдроми при найбільш поширених захворюваннях;
- Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз найбільш поширених захворювань;
- Тракувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених терапевтичних, хірургічних, педіатричних і гінекологічних захворювань;
- Оволодіти методами діагностики та надання невідкладної допомоги на дошпитальному етапі;
- Оволодіти необхідними медичними маніпуляціями;
- Опанувати ведення медичної документації в стаціонарі;
- Оволодіти морально-деонтологічними принципами медичного фахівця.

Завданням виробничої практики є закріплення знань та умінь, одержаних при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін (обстеження хворого, встановлення клінічного діагнозу, призначення лікування, профілактика, диспансеризація) і подальше вдосконалення практичних навичок, ознайомлення з організацією лікувальної справи й умовами роботи лікаря у стаціонарі, а також закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи

2.3 **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна.

Згідно ОПП 2022 «Педіатрія» дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

– **Інтегральна (ІК):**

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

– **Загальні (ЗК):**

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обгрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 10. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– **Спеціальні (фахові, предметні) (ФК):**

- ФК 1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп.
- ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпочинку здорових пацієнтів, в тому числі дітей та при лікуванні захворювань.
- ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
- ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
- ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
- ФК 8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 9. Навички надання екстреної медичної допомоги.
- ФК 11. Навички виконання медичних маніпуляцій.
- ФК 14. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
- ФК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.
- ФК 16. Здатність до ведення медичної документації.
- ФК 17. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.
- ФК 18. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
---	----------------	--------	--------	-------------	-------------------------------

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності

ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
ЗК 2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Знати новітні методології, технології та їх інтерпретація	Вміти критично відслідковувати й осмислювати взаємодію теорії та практики	Встановлювати методи досліджень й вміти пояснювати їх результат	Відповісти професійним вимогам, демонструвати творчий та креативний підхід
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефаківців	Відповісти за прийняття рішень у складних умовах
ЗК 4	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
ЗК 5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин)	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату.	Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції.

			життя та діяльності.		
ЗК 6	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Знати очікувані результати на основі діяльнісного підходу	Вміти окреслювати власну професійну траєкторію, формувати позицію через самоаналіз, самооцінку та самоорганізацію	Використовувати вербальні методи	Нести відповідальність за вибір
ЗК 7	Здатність працювати в команді	Знати тактики та стратегії спілкування	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування	Нести відповідальність за тактику способу комунікації
ЗК 8	Навички міжособистісної взаємодії	Знати закони та способи комунікативної поведінки	Вміти мотивувати, заохочувати до взаємодії	Використовувати навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за взаємодію, взаємовплив, взаєморозуміння
ЗК 9	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	Мати досконалі знання державної мови	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань
ЗК 10	Здатність спілкуватись іноземною мовою	Мати базові знання іноземної мови	Вміти спілкуватись іноземною мовою	Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за володіння іноземною мовою, розвиток професійних знань
ЗК 11	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
ЗК	Визначеність і	Знати обов'язки	Вміти визначити	Встановлювати	Відповідати за

12	наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	та шляхи виконання поставлених завдань	мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	якісне виконання поставлених завдань
ЗК 13	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміння діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 14	Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Знати проблеми збереження навколишнього середовища та шляхи його збереження	Вміння формувати вимоги до себе та оточуючих щодо збереження навколишнього середовища	Вносити пропозиції відповідним органам та установам щодо заходів до збереження та охорони навколишнього середовища	Нести відповідальність щодо виконання заходів збереження навколишнього середовища в рамках своєї компетенції
ЗК 15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	Знати та враховувати потреби, інтереси	Вміння слухати та володіти ефективною тактикою ведення діалогу	Використовувати навички етичної поведінки та гуманістичну спрямованість дій	Нести відповідальність за прийняте рішення згідно етичних принципів
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
ФК 1	Навички опитування та клінічного обстеження пацієнтів, в тому числі дітей різних вікових груп	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта. Знати методики оцінювання стану внутрішньоутробного розвитку плоду. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміння провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміння обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини. Вміння оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини)	Вносити інформацію про стан здоров'я людини, дитини або внутрішньоутробного розвитку плоду до відповідної медичної документації	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану: здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку дитини та внутрішньоутробного розвитку плоду та за прийняття

					відповідних заходів
ФК 2	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, стандартні методики проведення лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4)	Вміти аналізувати результати лабораторних та інструментальних досліджень та на їх підставі оцінити інформацію щодо діагнозу хворого (за списком 4)	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4)	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
ФК 3	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи; стандартні методи обстеження; алгоритми діагностики захворювань; алгоритми виділення провідних симптомів або синдромів (за списком 1); попередніх та клінічних діагнозів (за списком 2); методи лабораторного та інструментального обстеження (за списком 4); знання щодо оцінки стану людини, дитини	Вміти проводити фізикальне обстеження хворого; вміти приймати обґрунтоване рішення щодо виділення провідного клінічного симптому або синдрому (за списком 1); вміти поставити попередній та клінічний діагноз захворювання (за списком 2); призначити лабораторне та інструментальне обстеження хворого (за списком 4) шляхом застосування стандартних методик	На підставі нормативних документів вести медичну документацію пацієнта (карту амбулаторного/стаціонарного хворого тощо)	Дотримуючись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо правильності встановленого попереднього та клінічного діагнозу захворювання
ФК 4	Здатність до визначення необхідного режиму навчання, праці та відпочинку	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи; етичні та юридичні	Вміти визначати, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, шляхом	Формувати та донести до пацієнта та фахівців висновки щодо необхідного режиму праці та	Нести відповідальність за обґрунтованість призначення режиму праці та відпочинку при

	здорових пацієнтів, в тому числі дітей та при лікуванні захворювань	норми; алгоритми та стандартні схеми визначення режиму праці та відпочинку при лікуванні, на підставі попереднього та клінічного діагнозу захворювання (за списком 2)	прийняття обгрунтованого рішення необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)	відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2)	лікуванні захворювання (за списком 2)
ФК 5	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи; алгоритми та стандартні схеми призначення харчування при лікуванні захворювань (за списком 2)	Вміти визначати, на підставі попереднього та клінічного діагнозу, характер харчування при лікуванні захворювань (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта, фахівців висновки щодо харчування при лікуванні захворювання (за списком 2)	Нести відповідальність за обгрунтованість визначення харчування при лікуванні захворювання (за списком 2)
ФК 6	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань	Мати спеціалізовані знання алгоритмів та стандартних схеми лікування захворювань (за списком 2)	Вміти визначати принципи та характер лікування захворювання (за списком 2)	Формувати та донести до пацієнта та фахівців власні висновки щодо принципів та характеру лікування (за списком 2)	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо принципів та характеру лікування захворювання (за списком 2)
ФК 7	Здатність до діагностування невідкладних станів	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, стандартні методики обстеження людини, дитини (вдома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я).	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обгрунтованого рішення оцінити стан людини, дитини та діагностувати невідкладний стан (за списком 3).	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обгрунтоване рішення щодо оцінки стану людини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану людини, дитини;	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів.

				заповнити відповідні медичні документи.	
ФК 8	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, стандартні методики обстеження людини, дитини (здома, на вулиці, у закладі охорони здоров'я).	Вміти, в умовах нестачі інформації, використовуючи стандартні методики, шляхом прийняття обґрунтованого рішення оцінити стан людини, дитини та діагностувати невідкладний стан (за списком 3).	За будь-яких обставин, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм прийняти обґрунтоване рішення щодо оцінки стану людини, діагнозу та організації необхідних медичних заходів в залежності від стану людини, дитини; заповнити відповідні медичні документи.	Нести відповідальність за своєчасність та ефективність медичних заходів щодо діагностування невідкладних станів.
ФК 9	Навички надання екстреної медичної допомоги	Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги. Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини, дитини (список 3); принципи надання екстреної медичної допомоги.	Вміти визначити невідкладні стани (за списком 3); принципи та тактику надання екстреної медичної допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини, дитини.	Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнта чи його законного представника необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання.	Нести відповідальність за правильність визначення невідкладного стану, ступеню його важкості та тактики надання екстреної медичної допомоги.
ФК 11	Навички виконання медичних маніпуляцій	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи; знання алгоритмів виконання медичних	Вміти виконувати медичні маніпуляції (за списком 5)	Обґрунтовано формувати та довести до пацієнта, фахівців висновки щодо необхідності проведення медичних	Нести відповідальність за якість виконання медичних маніпуляцій (за списком 5)

		маніпуляцій (за списком 5)		маніпуляцій (за списком 5)	
ФК 14	Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному у нагляду	Мати спеціалізовані знання про людину, дитину, її органи та системи, стан здоров'я пацієнта та закріпленого населення на підставі стандартних схем; знати відповідні етичні та юридичні норми щодо диспансеризації населення; тактику обстеження та принципи вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; знати принципи організації первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду; знати принципи харчування дітей першого року життя	Вміти оцінити стан здоров'я пацієнтів та закріпленого населення; організувати диспансеризацію осіб, які підлягають диспансерному нагляду; визначати характер харчування дітей першого року життя	Організувати диспансерний нагляд хворих (вторинна профілактика захворювань) здорових осіб, які підлягають диспансерному нагляду (первинна профілактика захворювань; харчування дітям першого року життя)	Нести відповідальність за якість організації диспансерного нагляду певних контингентів осіб
ФК 15	Здатність до проведення експертизи працездатності.	Мати базові знання про медико-соціальну експертизу; про основні нормативні документи, що встановлюють вид, ступінь та тривалість непрацездатності;	Вміти в змодельованій клініко-організаційній ситуації на підставі даних про захворювання, його перебіг та особливості професійної	Організувати взаємодію з керівником підрозділу, лікувально-консультативною комісією (ЛКК), медико-соціальною експертною комісією (МСЕК) з	Нести відповідальність за обґрунтованість рішень щодо медико-соціальної експертизи працездатності.

		основні види тимчасової непрацездатності та порядок її експертизи; основні обмеження життєдіяльності та принципи визначення стійкої непрацездатності	діяльності людини визначити наявність та вираженість обмежень життєдіяльності, вид, ступінь та тривалість непрацездатності. Вміти оформляти відповідні документи, що засвідчують тимчасову непрацездатність.	питань експертизи працездатності.	
ФК 16	Здатність до ведення медичної документації	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти визначити джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; Вміти обробляти інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу.
ФК 17.	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря – епідеміолога, аспекти статистичних досліджень здоров'я населення;	Вміти визначити джерело обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації, а також вміти провести епідеміологічний та статистичний аналіз відповідної категорії населення.	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки.	Нести відповідальність за повноту та якість статистичного аналізу інформації та висновків на підставі аналізу медичної інформації.
ФК 18	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних	Знати систему оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних	Вміти визначити джерело обробки державної системи навколишнього середовища, соціально-економічних та	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела навколишнього середовища, відповідних	Нести відповідальність за повноту та якість статистичного аналізу інформації екосистеми та біологічних детермінантів на

детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.	біологічних аспектів екосистем.	аспектів екосистеми.	навколишнє середовище.
---	---	---------------------------------	----------------------	------------------------

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формування яких сприяє навчальна дисципліна (згідно ОПП 228 «Педіатрія»).

ПРН 1. Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти здобувати сучасні знання. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей. Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.

ПРН 2. Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання. Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності; зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтують, до фахівців та нефахівців. Відповідати за прийняття рішень у складних умовах.

ПРН 3. Мати групові знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 4. Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату. Нести відповідальність своєчасне використання методів саморегуляції.

ПРН 5. Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки. Вміти приймати обґрунтовані рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи. Організувати роботу медичного персоналу в команді, підрозділі, закладі. Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації.

ПРН 6. Мати достатні знання державної мови та базові знання іноземної мови. Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміти спілкуватись іноземною мовою. Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності. Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.

ПРН 7. Знати основи інформаційних і комунікаційних технологій та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 8. Знати свої професійні обов'язки, вміти визначити мету та завдання при їх виконанні, нести відповідальність за якісне виконання поставлених завдань.

ПРН 9. Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки. Формувати достатній рівень правової культури необхідний для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин і дотримання прав людини в сфері охорони здоров'я. Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність.

ПРН 10. Знати проблеми збереження навколишнього середовища та шляхи його збереження. Вміти формувати вимоги до себе та оточуючих щодо збереження навколишнього середовища. Вносити пропозиції відповідним органам та установам щодо заходів до збереження та охорони навколишнього середовища. Нести відповідальність щодо виконання заходів збереження навколишнього середовища в рамках своєї компетенції.

ПРН 11. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартизовані алгоритми дослідження на підставі знання про людину, її органи та системи, в умовах закладу охорони здоров'я або за його межами.

Оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дитини відповідно віку, якості догляду, вигодовування немовлят.

ПРН 12. Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4: 1, 2, 4-21, 25-35, 37, 38, 40-44, 46-51, 53, 54, 55, 58, 59, 60, 62, 63).

ПРН 13. Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1: 1-7, 9-11, 13-16, 18, 20-37, 39-61, 68, 71, 72, 73, 74-76, 78-81, 83-85) шляхом прийняття обґрунтованого рішення. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання (за списком 2: 1,3-7, 9, 12, 18, 32, 34,36, 37, 46, 48, 49, 51, 52, 53,54, 57, 58-60, 62-67, 69, 71-74, 77, 79, 82, 84, 86-90, 93-95, 100-104, 106, 108, 109, 111-113, 117-119, 121, 128, 129, 130, 136, 142, 147, 149- 157, 161-165, 167-181, 183-189, 194, 195, 198, 228-259). Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого (за списком 4:1-2, 4-21, 25-44, 46- 55, 58-60, 62, 63) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за допомогою співставлення зі стандартами. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань (за списком 2: 1,3-7, 9, 12, 18, 32, 34,36, 37, 46, 48, 49, 51, 52, 53,54, 57, 58-60, 62-67, 69, 71-74, 77, 79, 82, 84, 86-90, 93-95, 100-104, 106, 108, 109, 111-113, 117-119, 121, 128, 129, 130, 136, 142, 147, 149- 157, 161-165, 167-181, 183-189, 194, 195, 198, 228-259) шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження хворого. Встановлювати попередній клінічний діагноз (за списком 2: 1,3-7, 9, 12, 18, 32, 34,36, 37, 46, 48, 49, 51, 52, 53,54, 57, 58-60, 62-67, 69, 71-74, 77, 79, 82, 84, 86-90, 93-95, 100-104, 106, 108, 109, 111-113, 117-119,121, 128, 129, 130, 136, 142, 147, 149- 157, 161-165, 167-181, 183-189, 194, 195, 198, 228-259) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу.

ПРН 14. Визначати необхідний режим навчання, праці та відпочинку здорових, у т.ч. дітей дітей та при лікуванні хворих на захворювання (за списком 2: 1,3-7, 9, 12, 18, 32, 34,36, 37, 46, 48, 49, 51, 52, 53,54, 57, 58-60, 62-67, 69, 71-74, 77, 79, 82, 84, 86-90, 93-95, 100-104, 106, 108, 109, 111-113, 117-119, 121, 128, 129, 130, 136, 142, 147, 149- 157, 161-165, 167-181, 183-189, 194, 195, 198, 228-259) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації на підставі попереднього клінічного діагнозу.

ПРН 15. Визначати необхідне відповідне до віку харчування здорових, у т.ч. дітей та лікувальне харчування хворих на захворювання (за списком 2: 1,3-7, 9, 12, 18, 32, 34,36, 37, 46, 48, 49, 51, 52, 53,54, 57, 58-60, 62-67, 69, 71-74, 77, 79, 82, 84, 86-90, 93-95, 100-104, 106, 108, 109, 111-113, 117-119, 121, 128, 129, 130, 136, 142, 147, 149- 157, 161-165, 167-181, 183-189, 194, 195, 198, 228-259) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, у т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 16. Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання (за списком 2: 1,3-7, 9, 12, 18, 32, 34,36, 37, 46, 48, 49, 51, 52, 53,54, 57, 58-60, 62-67, 69, 71-74, 77, 79, 82, 84, 86-90, 93-95, 100-104, 106, 108, 109, 111-113, 117-119, 121, 128, 129, 130, 136, 142, 147, 149- 157, 161-165, 167-181, 183-189, 194, 195, 198, 228-259) в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації у т.ч. у польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 17. Встановити діагноз невідкладного стану (за списком 3: 1-8, 12-14, 16, 18- 25, 27, 31, 33, 35, 37, 42, 48) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 1-8, 12-14, 16, 18- 25, 27, 31, 33, 35, 37, 42, 48) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 19. Надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3: 1-8, 12-14, 16, 18- 25, 27, 31, 33, 35, 37, 42, 48) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

ПРН 21. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5: 1-5, 8, 10-21, 23, 24, 25, 29-31) на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.

ПРН 25. Визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду; розраховувати та призначати необхідні продукти харчування дітям першого року життя.

ПРН 26. Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.

ПРН 27. Проводити скринінг щодо виявлення найважливіших не інфекційних захворювань. Оцінювати в динаміці та при співставленні з середньо статичними даними показники захворюваності, в тому числі хронічними неінфекційними захворюваннями, інвалідності, смертності, інтегральні показники здоров'я; виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань; формувати групи ризику населення. Визначати джерело та/або місцезнаходження потрібної інформації в залежності від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела; аналізувати отриману інформацію.

У результаті проходження виробничої лікарської практики (4-й курс) здобувач освіти повинен знати:

- етіологічні та патогенетичні фактори захворювань;
- класифікувати та аналізувати типову клінічну картину;
- складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання;
- демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики захворювань;
- ставити діагноз;
- надавати екстрену допомогу при основних невідкладних станах;
- проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу хвороб;
- здійснювати оцінку прогнозу захворювання;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

Вміти:

- збирати анамнез;
- оглядати пацієнта;
- планувати обстеження хворого;
- інтерпретувати дані лабораторних та інструментальних досліджень;
- проводити диференціальну діагностику найбільш поширених захворювань при типовому їх перебігу;
- визначати попередній клінічний діагноз;
- визначати терапевтичну, хірургічну тактику;
- визначати тактику ведення пацієнта дитячого віку;
- визначати гінекологічну тактику ведення жінки;
- призначати лікувальне харчування;
- надавати екстрену медичну допомогу;

- вирішувати ситуаційні задачі;
- відпрацьовувати практичні навички біля ліжка хворого; вести медичну документацію.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни Виробнича лікарська практика (4-й курс), відводиться 150 годин 5 кредитів ЄКТС.

Дисципліна структурована у 4 модулі.

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин				Рік навчання	Вид контролю
	Всього годин/кредиті ЄКТС	Аудиторних		СРС		
		Лекцій	Практичних занять			
Модуль з виробничої практики	150 годин/ 5,0 кредити	-	120	30	4-й	Диф. залік
МОДУЛЬ №1: Практика з внутрішньої медицини	37,5 годин/ 1,25 кредити	-	30	7,5	4-й	Диф. залік
МОДУЛЬ №2: Практика з хірургії	37,5 годин/ 1,25 кредити	-	30	7,5	4-й	Диф. залік
МОДУЛЬ №3: Практика з педіатрії	37,5 годин/ 1,25 кредити	-	30	7,5	4-й	Диф. залік
МОДУЛЬ №4: Практика з гінекології	37,5 годин/ 1,25 кредити	-	30	7,5	4-й	Диф. залік

Змістовий модуль 1. Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару:

1. Організація роботи лікаря-терапевта в стаціонарі, принципи надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги в Україні;
2. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи; Удосконалення навичок трактування лабораторних і інструментальних методів дослідження у внутрішній медицині;
3. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;
4. Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;

5. Удосконалення навичок надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини; Чергування в приймальному відділенні або відділенні терапевтичного стаціонару: Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря терапевтичного відділення стаціонару.

Змістовий модуль 2. Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару:

1. Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні;
2. Удосконалення навичок клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;
3. Тактика лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;
4. Удосконалення навичок надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях;
5. Чергування в хірургічному відділенні; застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря хірургічного відділення.

Змістовий модуль 3. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару:

1. Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я дітей;
2. Удосконалення навичок клінічної, лабораторної і інструментальної діагностики;
3. Тактика лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару;
4. Удосконалення навичок надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей;
5. Чергування в педіатричному відділенні; застосування принципів етики і деонтології в практиці лікаря педіатричного відділення.

Змістовий модуль 4. Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації та гінекологічного стаціонару:

1. Принципи організації надання медичної допомоги жінкам з гінекологічною патологією; Структура та організація роботи жіночої консультації, гінекологічного стаціонару. Участь у веденні медичної документації.
2. Збір анамнезу і проведення огляду пацієнтки. Аналіз клінічної анатомії жіночих статевих органів, фізіології репродуктивної системи. Визначення етіологічних та патогенетичних чинників основних захворювань жіночої репродуктивної системи.
3. Складання плану обстеження й аналіз даних лабораторних та інструментальних обстежень жінок з гінекологічною патологією.
4. Визначення попереднього клінічного діагнозу та тактики ведення гінекологічної хворої. Диференційна діагностика найбільш поширених гінекологічних захворювань. Участь в онкодіагностиці і онкопрофілактиці в гінекології. Участь у наданні невідкладної медичної допомоги на дошпитальному етапі.
5. Санітарно-просвітницька робота в жіночій консультації. Психологічний та мовний контакт з гінекологічними хворими в умовах жіночої консультації та гінекологічного стаціонару. Чергування в гінекологічному приймальному відділенні або відділенні стаціонару.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	денна форма		
	усього	у тому числі	
п.		с.р.	
Змістовий модуль 1. Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару:			
1.Організація роботи лікаря-терапевта в стаціонарі, принципи надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги;	7,5	6	1,5
2.Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи; Удосконалення навичок трактування лабораторних і інструментальних методів дослідження у внутрішній медицині;	7,5	6	1,5
3. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;	7,5	6	1,5
4.Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;	7,5	6	1,5
5. Удосконалення навичок надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини; Чергування в приймальному відділенні або відділенні терапевтичного стаціонару; Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря терапевтичного відділення стаціонару. Диференційний залік.	7,5	6	1,5
Разом за змістовим модулем 1(кредитів ECTS – 1,25)	37,5	30	7,5
Змістовий модуль 2. Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару:			
1.Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні;	7,5	6	1,5
2.Удосконалення навичок клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;	7,5	6	1,5
3.Тактика лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;	7,5	6	1,5
4.Удосконалення навичок надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях;	7,5	6	1,5
5. Чергування в приймальному відділенні або відділенні стаціонару; Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря хірургічного відділення; Диференційний залік.	7,5	6	1,5
Разом за змістовим модулем 2(кредитів ECTS – 1,25)	37,5	30	7,5
Змістовий модуль 3. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення стаціонару:			
1.Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я дітей;	7,5	6	1,5

2.Удосконалення навичок клінічної, лабораторної і інструментальної діагностики;	7,5	6	1,5
3.Тактика лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару:	7,5	6	1,5
4.Удосконалення навичок надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей;	7,5	6	1,5
5.Чергування в приймальному відділенні або відділенні стаціонару; Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря хірургічного відділення; Диференційний залік.	7,5	6	1,5
Разом за змістовим модулем 3(кредитів ECTS – 1,25)	37,5	30	7,5
Змістовий модуль 4. Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації та гінекологічного стаціонару:			
1.Принципи організації надання медичної допомоги жінкам з гінекологічною патологією; Структура та організація роботи жіночої консультації, гінекологічного стаціонару. Участь у веденні медичної документації.	7,5	6	1,5
2. Збір анамнезу і проведення огляду пацієнтки. Аналіз клінічної анатомії жіночих статевих органів, фізіології репродуктивної системи. Визначення етіологічних та патогенетичних чинників основних захворювань жіночої репродуктивної системи.	7,5	6	1,5
3. Складання плану обстеження й аналіз даних лабораторних та інструментальних обстежень жінок з гінекологічною патологією.	7,5	6	1,5
4. Визначення попереднього клінічного діагнозу та тактики ведення гінекологічної хворої. Диференційна діагностика найбільш поширених гінекологічних захворювань. Участь в онкодіагностиці і онкопрофілактиці в гінекології. Участь у наданні невідкладної медичної допомоги на дошпитальному етапі.	7,5	6	1,5
5. Санітарно-просвітницька робота в жіночій консультації. Психологічний та мовний контакт з гінекологічними хворими в умовах жіночої консультації та гінекологічного стаціонару. Чергування в гінекологічному приймальному відділенні або відділенні стаціонару. Диференційний залік.	7,5	6	1,5
Разом за змістовим модулем 4 (кредитів ECTS – 1,25)	37,5	30	7,5
Усього годин (кредитів ECTS –5)	150	120	30

5.Теми лекцій

Теми лекцій програмою не передбачені.

6. Теми практичних занять

№	Тема	Кількість годин
1	Організація роботи лікаря-терапевта в стаціонарі, принципи надання планової і невідкладної терапевтичної допомоги;	6
2	Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи; Удосконалення навичок трактування	6

	лабораторних і інструментальних методів дослідження у внутрішній медицині;	
3	Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;	6
4	Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, кровотворних органів та ендокринної системи;	6
5	Удосконалення навичок надання невідкладної допомоги у клініці внутрішньої медицини; Чергування в приймальному відділенні або відділенні терапевтичного стаціонару; Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря терапевтичного відділення стаціонару. Диференційний залік.	6
6	Принципи організації надання планової та невідкладної хірургічної допомоги в Україні;	6
7	Удосконалення навичок клінічної, лабораторної та інструментальної діагностики основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару;	6
8	Тактика лікування основних хірургічних хвороб в умовах стаціонару; Переливання крові, її компонентів та кровозамінників хірургічним хворим. Проведення проб на індивідуальну та біологічну сумісність при переливанні крові. Ускладнення гемотрансфузії.	6
9	Удосконалення навичок надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях;	6
10	Чергування в приймальному відділенні або відділенні стаціонару; Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря хірургічного відділення; Диференційний залік.	6
11	Принципи організації надання медичної допомоги дітям в Україні. Основи законодавства України з охорони здоров'я дітей;	6
12	Удосконалення навичок клінічної, лабораторної і інструментальної діагностики;	6
13	Тактика лікування основних дитячих хвороб в умовах дитячого стаціонару;	6
14	Удосконалення навичок надання невідкладної медичної допомоги при ургентних станах у дітей;	6
15	Чергування в приймальному відділенні або відділенні стаціонару; Застосування принципів етики та деонтології в практиці лікаря педіатричного відділення; Диференційний залік.	6
16	Принципи організації надання медичної допомоги жінкам з гінекологічною патологією; Структура та організація роботи жіночої консультації та гінекологічного стаціонару.	6
17	Збір анамнезу і проведення огляду пацієнтки. Аналіз клінічної анатомії жіночих статевих органів, фізіології репродуктивної системи. Визначення етіологічних та патогенетичних чинників основних захворювань жіночої репродуктивної системи.	6
18	Складання плану обстеження й аналіз даних лабораторних та інструментальних обстежень жінок з гінекологічною патологією.	6
19	Визначення попереднього клінічного діагнозу та тактики ведення гінекологічної хворої. Диференційна діагностика найбільш поширених гінекологічних захворювань. Участь в онкодіагностиці і онкопрофілактиці в гінекології. Участь у наданні невідкладної медичної допомоги на дошпитальному етапі.	6
20	Санітарно-просвітницька робота в жіночій консультації. Психологічний та мовний контакт з гінекологічним хворими в умовах жіночої консультації та	6

гінекологічного стаціонару. Чергування в гінекологічному приймальному відділенні або відділенні стаціонару. Диференційний залік.	
Усього годин:	120

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені.

8. Самостійна робота

№	Тема	Кількість годин
1	Теоретична підготовка до практичного заняття:	6
2	Опрацювання практичних навичок	8
3	Курація хворих	8
4	Інтерпретація даних лабораторних та інструментальних методів дослідження	4
5	Теоретична підготовка до підсумкового контролю	4
Усього годин:		30

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання програмою не передбачені.

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студентів включає:

1. Підготовку до практичних занять до кожного змістовного модуля №1,2,3,4.
2. Удосконалення навичок фізикального обстеження хворого.
3. Опанування навичками інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження.
4. Удосконалення практичних навичок: вимірювання АТ, проведення місцевого знеболення, накладання і зняття швів, розкриття гнійників, первинної хірургічної обробки ран, виконання перев'язок, виконання плевральної пункції, асистування при виконанні абдоменцентезу, проведення проб на групову, індивідуальну та біологічну сумісність при переливанні крові, огляд шийки матки з допомогою дзеркал, дворучне піхве дослідження, ректальне дослідження.
5. Чергування в приймальному відділенні або відділенні стаціонару.
6. Участь у наданні невідкладної лікарської допомоги в ургентних ситуаціях
7. Участь у проведенні клінічних розборів тематичних пацієнтів.
8. Моделювання клінічних тематичних ситуацій.
9. Підготовку до підсумкових занять до кожного змістовного модуля №1,2,3,4.

Завдання для самостійної роботи змістовного модуля 1. Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення стаціонару

№ з/п	Перелік навичок та вмінь	Кількість навичок
1.	Огляд хворого, обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу, оформлення історії хвороби	5
2.	Щоденна курація хворих в стаціонарі. Присутність на аутопсії померлих хворих та аналіз її результатів	5-8

3.	Чергування у відділенні реанімації / блоці інтенсивної терапії / приймальному відділенні	1
4.	Участь у наданні невідкладної допомоги в ургентних ситуаціях при гострій дихальній недостатності (напад бронхіальної астми), печінковій кольці, діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій наднирниковій недостатності	3-5
5.	Вимірювання АТ	15-20
6.	Оцінка клінічних, біохімічних та бактеріологічних досліджень крові, сечі, калу, мокроту, шлункового соку та дуоденального вмісту рН-метрії	20-30
7.	Аналіз ЕКГ, ехокардіографії, УЗД органів черевної порожнини, судин	15-25
8.	Аналіз даних рентгенограм, функції зовнішнього дихання (отриманих при спірографії), аналіз даних ендоскопічних досліджень (бронхоскопії, гастродуоденоскопії, колоноскопії)	15-25
9.	Участь у наданні невідкладної лікарської допомоги в ургентних ситуаціях при гострій серцевій недостатності, гіпертензивному кризі, пароксизмальних порушеннях серцевого ритму, синдромі МЕС, тромбоемболії легеневої артерії, гострій нирковій недостатності та ін.	3-5

Завдання для самостійної роботи змістовного модуля 2. Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення стаціонару

№ з/п	Перелік навичок та вмінь	Кількість навичок
1.	Щоденна curaція хворих в хірургічному відділенні. Огляд хворих, обґрунтування діагнозу, оформлення історії хвороби	5-8
2.	Чергування по відділенню в ургентний день або у блоці інтенсивної терапії, травматологічному пункті	1
3.	Оцінка клінічних аналізів (ЗАК, ЗАС, діастаза сечі) і біохімічних аналізів крові (білірубін та його фракції, білки крові, коагулограма, електроліти, ферменти печінки, сироваткова амілаза), результатів мікробіологічного дослідження рідин в хірургічній клініці	15-20
4.	Оцінка даних інструментальних досліджень (оглядова рентгенографія грудної та черевної порожнини, контрастне дослідження шлунково-кишкового тракту, різні види холангіографії, ФГДС, колоноскопія, ректороманоскопія, УЗД, КТ та МРТ органів черевної порожнини та заочеревинного простору, артеріографія, УЗД з доплерографією судин)	10-15
5.	Асистування в перев'язочній (гнійній): проведення місцевого знеболення, хірургічна обробка гнійного вогнища, розкриття гнійників, зміна пов'язок, догляд за дренажами	3-5
6.	Асистування в перев'язочній (чистій): первинна хірургічна обробка ран, догляд за раною, накладання і зняття швів виконання перев'язок, виконання плевральної пункції, асистування при виконанні абдсменоцентезу	3-5
7.	Участь в підготовці хворого до оперативного втручання. Асистування при виконанні плансвих і екстрених операцій	3-5
8.	Переливання препаратів крові, її компонентів та кровозамінників хірургічним хворим. Проведення проб на індивідуальну, групову та біологічну сумісність при переливанні крові. Ускладнення гемотрансфузії	1-3
9.	Участь в діагностиці і наданні невідкладної лікарської допомоги при внутрішній кровотечі, септичному шоці, травматичному шоці, допомоги при колото-різаних ранах, спонтанному пневмотораксі, флеботромбозі, тромбозі артерій тощо	3-5

Завдання для самостійної роботи змістовного модуля 3. Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення

№ з/п	Перелік навичок та вмінь	Кількість навичок
1.	Щоденна курація хворих дітей в стаціонарі	5
2.	Чергування в приймальному відділенні стаціонару або у палаті інтенсивної терапії/відділенні реанімації	1
3.	Вимірювання АТ на руках і ногах	10-15
4.	Клінічне обстеження хворих, обґрунтування діагнозу, заповнення історії хвороби, чергування у педіатричному відділенні.	5-8
5.	Оцінка клінічних, даних лабораторних методів дослідження: клінічного (загальний аналіз крові, сечі, калу), і біохімічного (вміст білка та його фракції, гострі фазові показники, сечовина і креатинін крові, електроліти, глюкоза, білірубін крові та його фракції, трансамінази, коагулограма, ліпідний профіль крові), мікробіологічного дослідження біологічних рідин та виділень, імунологічних досліджень крові, сечі, калу, мокротиння і т.д.	20-30
6.	Оцінка спірометрії, ехокардіографії	2-5
7.	Аналіз ЕКГ	10-12
8.	Аналіз даних рентгенограм органів грудної клітки, травної та сечостатевої систем, УЗД органів черевної порожнини, комп'ютерних томограм органів черевної та грудної порожнини	5-8
9.	Діагностика та надання невідкладної лікарської допомоги дітям (судомний і гіпертермічний синдроми, ексикоз і токсикоз у дітей першого року життя, запаморочення, колапс, набряк легень, бронхоспазм, астматичний статус, гостра серцева недостатність, інфекційно-токсичний шок, гостра ниркова, кропивниця, набряк Квінке, анафілактичний шок; кровотечі та ін.)	3-8

Завдання для самостійної роботи змістовного модуля 4. Основні обов'язки та професійні дії лікаря жіночої консультації та гінекологічного стаціонару

	Перелік навичок та вмінь	Кількість навичок
1.	Збирання спеціального гінекологічного анамнезу	15-20
2.	Огляд шийки матки з допомогою дзеркал	5-10
3.	Дворучне піхвове дослідження, ректальне дослідження	5-10
4.	Оцінка результатів клінічних аналізів крові, сечі, виділень	15-20
5.	Взяття мазків із піхви на цитологію і ступінь чистоти піхви	10-20
6.	Аналіз даних УЗД органів малого таза, грудних залоз, результатів тестів функціональної діагностики, кольпоскопії	20-30
7.	Аналіз даних імунологічних і гормональних досліджень	10-15
8.	Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі: маткова кровотеча, розрив пухлини яєчника, апоплексія яєчника тощо	1-3
9.	Складення алгоритму обстеження при неплідному шлюбі	3-4
10.	Підбір сучасних методів контрацепції	4-6

11. Форма та методи навчання

Форма навчання: очна (денна). В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень

органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні.

Словесні

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю, як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні: демонстрація тематичного пацієнта та практичних навичок у відділеннях стаціонару, поліклініці багатoproфільної лікарні та інших місцях проходження практики, демонстрація медичних карт стаціонарних хворих. Під час дистанційного навчання – ситуаційні задачі, тестові завдання різного рівня складності, клінічні випадки, медичні карти стаціонарних хворих.

Практичні методи: збір анамнезу, проведення фізикального обстеження хворого, оцінка результатів клінічних обстежень, складання плану обстеження хворих та плану лікування. Під час дистанційного навчання – викладач може грати роль тьютора, відповідаючи на питання здобувачам освіти, щодо збору скарг та анамнестичних даних. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження.

Видами навчання згідно з навчальним планом є: практичні заняття, самостійна робота здобувачів освіти.

Практичні заняття за методикою їх організації є клінічними, адже на практичних заняттях передбачається:

1. обстеження та доповідь тематичного хворого;
2. виконання практичних навичок;
3. розв'язання ситуаційних задач та завдань з невідкладної допомоги;
4. розгляд тестових завдань;
5. аналіз результатів лабораторних, інструментальних обстежень;
6. виконання медичних маніпуляцій

12. Методи контролю

Виробнича практика здобувачів освіти 4 курсу проводиться після закінчення навчального року і тому не має аудиторних годин. Під час практики здобувачі освіти удосконалюють практичні навички. Практика контролюється і оцінюється керівниками – викладачами профільних кафедр. В якості баз виробничої практики можуть виступати стаціонарні відділення районних, міських та обласних лікарень. Практика здобувачів освіти медичних факультетів проводиться в якості виконуючого обов'язки терапевта і гедіатра, хірурга та гінеколога стаціонару, відповідно до діючого навчального плану і програми під контролем викладача профільних кафедр. Виробнича практика здобувачів освіти 4 курсу в обсязі професійних обов'язків лікаря стаціонарного відділення триває 4 тижні, по 1 тижню у терапевтичному, хірургічному, педіатричному та гінекологічному відділеннях.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми.

Для поточного контролю рівня підготовки здобувачів освіти застосовуються:

- обстеження та доповідь тематичного хворого;
- розв'язання ситуаційних завдань та завдань з невідкладної допомоги;
- розгляд тестових завдань;
- виконання практичних навичок, в т. ч. маніпуляцій;
- клінічна інтерпретація результатів лабораторних, інструментальних обстежень.

Рівень підготовки здобувачів освіти: визначається на підставі результатів письмової або усної відповіді на контрольні питання, розв'язування ситуаційних задач, інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень; тестових завдань, виконання практичних навичок. Знання здобувача освіти з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою (5-ти бальна система) згідно чинного «Положень про організацію навчального процесу у ВНМУ імені М.І.Пирогова».

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни «Виробнича лікарська практика (4-й курс)» проводиться у вигляді диференційованого заліку в кінці кожного змістовного модуля на підставі усної/письмової відповіді (на контрольні питання, розв'язування ситуаційних задач, інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень) та виконання практичних навичок і ранжується в одну оцінку за «Виробничу лікарську практику (4-й курс)» в останній день практики після її завершення. Контроль модуля проводиться викладачами профільних кафедр у присутності керівника виробничої практики від бази практики.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю.

Оцінку «**відмінно**» отримує здобувач освіти, який твердо знає програмний матеріал, глибоко і міцно його засвоїв, вичерпно, послідовно, логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою.

Оцінку «**добре**» отримує здобувач освіти, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значної неточності у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач.

Оцінку «**задовільно**» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не знає його деталей, допускає неточності, недостатньо правильне формування, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу.

Оцінку «**незадовільно**» отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значної помилки в його викладанні.

Оцінювання ситуаційних задач/інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження під час поточного контролю

Оцінку «**відмінно**» отримує здобувач освіти, який грамотно та в логічній послідовності дає відповіді на завдання до ситуаційної задачі, тобто правильно формулює діагноз, визначає тактику ведення пацієнта і призначає лікування, правильно і клінічно обґрунтовано інтерпретує результати лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення.

Оцінку «**добре**» отримує здобувач освіти, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання до ситуаційної задачі, але допускає неточності, які швидко виправляє при уточнюючих питаннях викладача при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта і призначає лікування з незначними помилками, які несуттєво могли б вплинути на стан пацієнта, з незначними неточностями у клінічній інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення.

Оцінку «**задовільно**» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але при відповідях на питання до ситуаційної задачі допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта, призначене лікування може суттєво вплинути на стан пацієнта, при інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження робить суттєві помилки у клінічному заключенні, які можуть вплинути на визначення подальшої тактики ведення пацієнта та призвести до погіршення стану.

Оцінку «незадовільно» отримує здобувач освіти, який не знає відповіді на одне з питань до ситуаційної задачі, не може зробити клінічне заключення при інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження, не володіє базовими знаннями та визначеннями, не знає відповіді на уточнюючі питання викладача.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінку «відмінно» отримує здобувач освіти, який знає хід та послідовність самостійного виконання маніпуляції під час виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок та вірно з чітким формулюванням узагальнень та висновків, робить клінічне заключення, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку «добре» отримує здобувач освіти, який допускає неточності при виконанні маніпуляції, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може демонструвати виконання практичної навички в цілому і робить узагальнюючі висновки з незначними помилками, які несуттєво впливають на клінічне заключення.

Оцінку «задовільно» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не знає його деталей, допускає неточності, недостатньо правильне формування, порушує послідовність у виконанні маніпуляції і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок. Допущені неточності можуть суттєво вплинути на клінічне заключення.

Оцінку «незадовільно» отримує здобувач освіти, який не може демонструвати виконання практичної навички, зазнає труднощі при виконанні маніпуляції, порушує порядок виконання і не може зробити клінічне заключення.

Оцінювання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінку «відмінно» отримує здобувач освіти, який дав правильну відповідь на 90-100%. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань дає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінку «добре» отримує здобувач освіти, який дав правильну відповідь на 80-89%. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань дає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінку «задовільно» отримує здобувач освіти, який дав правильну відповідь на 60,5-79%. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на деякі питання до тесту.

Оцінку «незадовільно» отримує здобувач освіти, який дав правильну відповідь менше, ніж 60,5%. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю

Оцінку «відмінно» отримує здобувач освіти, який твердо знає програмний матеріал, глибоко і міцно його засвоїв, вичерпно, послідовно, логічно його викладає, у відповіді якого точно пов'язується теорія з практикою.

Оцінку «добре» отримує здобувач освіти, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значної неточності у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

Оцінку «задовільно» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не знає його деталей, допускає неточності, недостатньо правильне формування, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок.

Оцінку «незадовільно» отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значної помилки в його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Оцінювання ситуаційних задач/інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження під час підсумкового контролю

Оцінку «**відмінно**» отримує здобувач освіти, який грамотно та в логічній послідовності надає відповіді на завдання до ситуаційної задачі, тобто правильно формулює діагноз, визначає тактику ведення пацієнта і призначає лікування, правильно і клінічно обґрунтовано інтерпретує результати лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення та виконав максимальну кількість відповідних практичних навичок.

Оцінку «**добре**» отримує здобувач освіти, який добре володіє теоретичним матеріалом та в логічній послідовності надає відповіді на питання до ситуаційної задачі, але допускає неточності, які швидко виправляє при уточнюючих питаннях викладача при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта і призначає лікування з незначними помилками, які несуттєво могли б вплинути на стан пацієнта, з незначними неточностями у клінічній інтерпретації результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження і робить правильне клінічне заключення. Виконав середню кількість відповідних практичних навичок.

Оцінку «**задовільно**» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але при відповідях на питання до ситуаційної задачі допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні діагнозу, визначенні тактики ведення пацієнта, призначене лікування може суттєво вплинути на стан пацієнта, при інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження робить суттєві помилки у клінічному заключенні, які можуть вплинути на визначення подальшої тактики ведення пацієнта та призвести до погіршення стану. виконав мінімальну кількість відповідних практичних навичок.

Оцінку «**незадовільно**» отримує здобувач освіти, який не знає відповіді на одне з питань до ситуаційної задачі, не може зробити клінічне заключення при інтерпретації лабораторних та інструментальних методів дослідження, не володіє базовими знаннями та визначеннями, не знає відповіді на уточнюючі питання викладача. Виконав менше мінімальної кількості практичних навичок.

Оцінювання виконання практичних навичок під час підсумкового контролю

Оцінку «**відмінно**» отримує здобувач освіти, який знає хід та послідовність самостійного виконання маніпуляції під час виконання практичного завдання, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок та вірно з чітким формулюванням узагальнень та висновків, робить клінічне заключення, володіє необхідними навиками технікою їх виконання.

Оцінку «**добре**» отримує здобувач освіти, який допускає неточності при виконанні маніпуляції, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може демонструвати виконання практичної навички в цілому і робить узагальнюючі висновки з незначними помилками, які несуттєво впливають на клінічне заключення.

Оцінку «**задовільно**» отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не знає його деталей, допускає неточності, недостатньо правильне формування, порушує послідовність у виконанні маніпуляції і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок. Допущені неточності можуть суттєво вплинути на клінічне заключення.

Оцінку «**незадовільно**» отримує здобувач освіти, який не може демонструвати виконання практичної навички, зазнає труднощі при виконанні маніпуляції, порушує порядок виконання і не може зробити клінічне заключення.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінювання самостійної роботи студента здійснюється під час поточного та підсумкового контролю засвоєння тем відповідного модулю або дисципліни на підставі оцінювання демонстрації виконання практичних навичок, усної відповіді на теоретичне питання, тестування або розв'язання ситуаційних задач.

Питання до диференційованого заліку:
змістового модулю 1 Основні обов'язки та професійні дії лікаря терапевтичного відділення
стаціонару

1. Принципи організації надання невідкладної допомоги в Україні.
2. Принципи організації надання планової допомоги в Україні.
3. Організація лікувальної роботи в терапевтичному стаціонарі. Обсяг і форми роботи лікаря-ординатора терапевтичного відділення.
4. Основні критерії комплексної оцінки стану здоров'я.
5. Планування послідовності обстеження хворого залежно від особливостей клінічного перебігу захворювання.
6. Покази до проведення комп'ютерної томографії органів грудної порожнини, органів черевної порожнини.
7. Опитування (скарги, анамнез) хворого із основними захворюваннями органів дихання, травлення, сечовидільної системи та ендокринної системи.
8. Об'єктивне клінічне (фізикальне) обстеження хворого із основними захворюваннями органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
9. Тракуювання лабораторних методів дослідження хворого із основними захворюваннями органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
10. Тракуювання інструментальних методів дослідження хворого із основними захворюваннями органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
11. Обгрунтування та формулювання діагнозу при основних захворюваннях органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
12. Проведення диференційної діагностики при основних захворюваннях органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
13. Лікування при основних захворюваннях органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
14. Первинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
15. Вторинна профілактика при основних захворюваннях органів дихання, травлення, сечовидільної та ендокринної системи.
16. Надання невідкладної допомоги при основних захворюваннях органів дихання (гострій дихальній недостатності, в т. ч. загостренні бронхіальної астми)).
17. Надання невідкладної допомоги при основних захворюваннях органів травлення (гостра гепатоцелюлярна недостатність).
18. Надання невідкладної допомоги при основних захворюваннях органів сечовидільної системи (гостре ушкодження нирок).
19. Надання невідкладної допомоги при основних захворюваннях органів ендокринної системи (діабетичні коми, гіпертиреоз).
20. Надання невідкладної допомоги при основних захворюваннях органів ССС (гострій серцевій недостатності, гіпертензивному кризі, пароксизмальних порушеннях серцевого ритму, тромбоемболії легеневої артерії).
21. Принципи етики в практиці лікаря терапевтичного відділення.
22. Принципи деонтології в практиці лікаря терапевтичного відділення.

змістового модулю 2 Основні обов'язки та професійні дії лікаря хірургічного відділення
стаціонару

1. Принципи організації надання невідкладної хірургічної допомоги в Україні.
2. Принципи організації надання планової хірургічної допомоги в Україні.
3. Принципи етики і деонтології в роботі лікаря хірургічного стаціонару.

4. Організація лікувальної роботи в хірургічному стаціонарі. Обсяг і форми роботи лікаря-ординатора хірургічного відділення.
5. Особливості підготовки пацієнта до планового оперативного втручання. План обстеження. Оцінка ризиків виникнення ускладнень та заходи профілактики.
6. Особливості надання допомоги хірургічному пацієнту в ургентних умовах. Особливості огляду хірургічного пацієнта. Покази до ургентної госпіталізації пацієнтів хірургічного профілю.
7. Особливості роботи хірурга в травмпункті. Покази до пункції плевральної порожнини, виконання абдоменцентезу.
8. Об'єктивне клінічне обстеження хворого з хірургічною патологією, в т.ч. гострою хірургічною патологією органів черевної порожнини (пальпація гризових воріт, визначення вправимості гризового вмісту, визначення вільної рідини у черевній порожнині, визначення шуму "плескоту", пальцеве обстеження прямої кишки, визначення пульсації периферичних артерій на кінцівках, тощо).
9. Основні симптоми при гострому животі (гострий апендицит, холецистит, панкреатит, перфоративна гастродуоденальна виразка, гостра кишкова непрохідність та ін.).
10. Тракуювання лабораторних та інструментальних методів дослідження хворого з хірургічною патологією.
11. Тракуювання лабораторних методів дослідження хворого з гострим животом.
12. Тракуювання інструментальних методів дослідження хворого з гострим животом.
13. Оцінка рентгенограми при гострій кишковій непрохідності, перфоративній гастродуоденальній виразці, жовчно-кам'яної хворобі, виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки та ін.
14. Покази до невідкладних та термінових (24-48 годин) оперативних втручань у пацієнтів з гострою хірургічною патологією.
15. Покази до відкритих та мініінвазивних оперативних втручань у пацієнтів з хірургічною патологією.
16. Ідентифікація показів до мініінвазивних інтервенцій (пункційно-дренажні методи під контролем УЗД та ін.), плевральний пункцій, абдоменцентезу.
17. Переливання крові, її компонентів та кровозамінників хірургічним хворим. Проведення проб на індивідуальну та біологічну сумісність при переливанні крові. Ускладнення гемотрансфузії.
18. Принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з хірургічною патологією.
19. Надання невідкладної медичної допомоги при ургентних хірургічних захворюваннях, невідкладних станах (при внутрішньочеревній кровотечі, колото-різаних ранах, спонтанному пневмотораксі, травматичному шоці, кровотечі, флеботромбозі, тромбозі артерій та ін.).

змістового модулю 3 Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного стаціонару

1. Принципи етики і деонтології в роботі лікаря педіатричного стаціонару.
2. Структура педіатричного стаціонару і дитячої лікарні, режим роботи та основні обов'язки лікаря-педіатра у стаціонарі.
3. Клінічна і лабораторна діагностика, лікування ГРВІ у дітей в умовах стаціонару.
4. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика та лікування гострого бронхіту, бронхіоліту у дітей в умовах дитячого стаціонару.
5. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика, тактика лікування пневмонії у дітей в умовах дитячого стаціонару.
6. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика та лікування ГЕРХ у дітей в умовах дитячого стаціонару.
7. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика та лікування хронічного гастродуоденіту і виразкової хвороби у дітей в умовах дитячого стаціонару.
8. Клінічна, лабораторно-інструментальна діагностика та лікування функціональних та органічних захворювань кишечника у дітей.

9. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика та лікування інфекцій сечової системи (цистит, пієлонефрит) у дітей в умовах дитячого стаціонару.
10. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика та лікування гломерулонефриту у дітей в умовах дитячого стаціонару.
11. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика та лікування кардитів, порушення ритму у дітей в умовах дитячого стаціонару.
12. Клінічна і лабораторно-інструментальна діагностика найбільш поширених вроджених вад серця у дітей в умовах дитячого стаціонару.
13. Невідкладна допомога при гіпертермічному синдромі та судомах у дітей.
14. Невідкладна допомога при стенозуючому ларинготрахеїті.
15. Невідкладна допомога при бронхообструкції та астматичному статусі.
16. Невідкладна допомога при нападі пароксизмальної тахікардії.
17. Невідкладна допомога при серцевій недостатності.
18. Невідкладна допомога при судомному синдромі у дітей.
19. Невідкладна допомога при гострій кропив'янці та ангіонабряку.
20. Невідкладна допомога при задишково-ціанотичному нападі.

змістового модулю 4 Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного стаціонару

1. Принципи організації надання гінекологічної допомоги в Україні.
2. Принципи етики і деонтології в роботі лікаря гінекологічного стаціонару.
3. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих.
4. Обстеження за допомогою вагінального дзеркала. Б мануальне вагінальне обстеження та обстеження через пряму кишку.
5. Методи функціональної діагностики стану яєчників.
6. Етіологія, патогенез, класифікація запальних захворювань жіночих статевих органів. Особливості перебігу в різні вікові періоди.
7. Запалення зовнішніх статевих органів та піхви.
8. Запалення внутрішніх статевих органів та піхви.
9. Захворювання, що передаються статевим шляхом (трихомоніаз, гонорея, уреаплазмоз, хламідіоз).
10. Аномальні маткові кровотечі. Класифікація. Методи діагностики та лікування.
11. Альгодисменорея. Етіологія, класифікація, клініка, лікування.
12. Причини жіночої і чоловічої неплідності. Форми жіночого непліддя.
13. Обстеження подружньої пари при неплідному шлюбі.
14. Фонові та передракові захворювання шийки матки. Діагностика та лікування.
15. Поняття про кісту і кістому яєчників. Класифікація пухлин яєчників. Клініка. Діагностика. Лікування.
16. Фіброміома матки. класифікація, клініка, діагностика.
17. Апоплексія яєчника. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
18. Перекрут ніжки пухлини. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
19. Розрив капсули пухлини яєчника.
20. Порушення живлення фіброматозного вузла. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
21. Гнійна тубооваріальна пухлина. Диференціальна діагностика з хірургічною патологією.
22. Трофобластичні захворювання. Діагностика і лікування.

**Перелік вмінь та практичних навичок до диференційного заліку
зі змістового модулю 3 Основні обов'язки та професійні дії лікаря педіатричного відділення
стаціонару**

Вміння та практичні навички	
1.	Огляд хворих та чергування в педіатричному стаціонарі.
2.	Оцінка даних лабораторних методів дослідження: клінічного (загальний аналіз крові, сечі, калу), і біохімічного (вміст білка та його фракції, гостро фазові показники, сечовина і креатинін крові, електроліти, глюкоза, білірубін крові та його фракції, трансамінази, коагулограма, ліпідний профіль крові), мікробіологічного дослідження біологічних рідин та виділень, полімеразної ланцюгової реакції, імуноферментного аналізу, загальний аналіз стернального пунктату та спинномозкової рідини.
3.	Оцінка даних інструментальних методів дослідження: рентгенологічного дослідження органів грудної клітки, черевної порожнини, суглобів, КТ ЦНС, рентгеноконтрастної ангиографії, ЕКГ, ехокардіографії, УЗД органів черевної порожнини.
4.	Знання термінів проведення профілактичних щеплень. Показання і протипоказання до вакцинації. Ускладнення вакцинації. Допомога при ускладненні вакцинації.
5.	Обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу.
6.	Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних дитячих захворюваннях в умовах педіатричного стаціонару.
7.	Допомога при невідкладних станах у дітей (судомний і гіпертермічний синдроми, колапс, набряк легень, бронхоспазм, астматичний статус, гостра серцева недостатність, інфекційно-токсичний шок, гостра ниркова недостатність, ускладнення вакцинації і лікарської терапії: кропивниця, набряк Квінке, анафілактичний шок; кетоацидотична кома, гіпоглікемічна кома, кривотечі та ін.)

**Перелік вмінь та практичних навичок до диференційного заліку
зі змістового модулю 4 Основні обов'язки та професійні дії лікаря гінекологічного
стаціонару.**

	Вміння та практичні навички	Оцінка в балах
1.	Збирання спеціального гінекологічного анамнезу	2
2.	Проведення огляду шийки матки з допомогою дзеркал, дворучного піхвового дослідження, ректального дослідження	2-3
3.	Оцінка результатів клінічних аналізів крові, сечі, виділень	2-3
4.	Взяття мазків із піхви на цитологію і ступінь чистоти піхви	2
5.	Оцінка аналізу даних УЗД органів малого таза, грудних залоз, результатів тестів функціональної діагностики, кольпоскопії	3-4
6.	Трактування даних імунологічних і гормональних досліджень. Складення алгоритму обстеження при неплідному шлюбі.	2-3
7.	Надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі: маткова кровотеча, розрив пухлини яєчника, апоплексія яєчника тощо.	2-3

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку відбувається в останній день практики після її завершення. Контроль модуля проводиться викладачами профільних кафедр у присутності керівника виробничої практики від бази практики.

14. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Складовими оцінки за дисципліну є конвертоване у бали середнє арифметичне поточної успішності за універсальною 120-бальною шкалою (від 72 до 120 балів), бали за підсумковий контроль (від 50 до 80 балів). **Максимальна кількість балів**, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить **122 бали**.

Розподіл балів за поточну успішність за кожний модуль

Мінімальна кількість балів за поточну успішність – 72 балів, максимально - 120 балів шкали перерахунку поточної успішності за всю дисципліну «Виробнича лікарська практика (5-й курс)».

Розподіл балів для підсумкового контролю за кожний модуль

Мінімальна кількість балів за кожен модуль складає 50 балів, максимальна – 80 балів. Бали за підсумковий контроль кожного модуля сумується, отже студент може максимально набрати 80 балів за диференційний залік з дисципліни «Виробнича лікарська практика (5-й курс)». Мінімальна кількість балів за підсумковий контроль 50 балів, що відповідає шкалі оцінок:

оцінка «3» - 50-60 балів

оцінка «4» - 61-70 балів

оцінка «5» - 71-80 балів

Сумарні бали за поточну успішність та сумарні бали за диференційний залік та традиційну оцінку викладачі вносять у вертикальну відомість деканату. Отримані бали (сума балів поточної успішності та диференційного заліку) відповідають фіксованій шкалі оцінок:

оцінка «5» - 180-200 балів

оцінка «4» - 160-179 балів

оцінка «3» - 122-159 бали.

Попередні Бали виставляються загальна підсумковою оцінкою за модуль з дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
0 – 121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загальна оцінка за практику виставляється лише студентам, які виконали програму виробничої практики з усіх дисциплін (1 - 4 модуль), мають належно оформлені звітні документи та отримали за поточну діяльність не менше 72 балів, а також склали підсумковий контроль, набравши не менше, ніж 50 балів.

Проводиться загальне ранжування, складаючи результати оцінювання суміжних дисциплін виробничо-лікарської практики. Обрахунок суміжних балів проводиться в програмі «Контингент» та подається завідувачу відділу виробничої практики ВНМУ імені М.І. Пирогова для виставлення загальної суми балів.

15. Методичне забезпечення

1. Матеріали для методичного забезпечення основного етапу заняття:

- історії розвитку дитини, медичні карти стаціонарного хворого, набори клінічних методів дослідження, тестові завдання, ситуаційні задачі, список практичних навичок.

2. Матеріали для заключного етапу заняття:

- питання до диференційного заліку, клінічних ситуаційних задач, список практичних навичок, набори клінічних методів дослідження

3. Матеріали для методичного забезпечення самопідготовки здобувачів освіти.

- накази МОЗ України;
- навчально-методичні посібники та підручники відповідно до списку рекомендованої літератури.

16. Рекомендована література

Основна література

1. Хірургія : [підручник] / [Я. С. Березницький та ін.] ; за ред. проф. Я. С. Березницького. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 526 с. : рис. - (Національний підручник). - Бібліогр.: с. 515-520. - ISBN 978-966-382-834-3;
2. Загальна хірургія : [гідруч. для студентів ВНЗ] / [В. П. Андрущенко та ін.] ; за ред. проф.: Я. С. Березницького [та ін.]. - 2-ге вид. - Вінниця : Нова Книга, 2020. - 342 с. : рис., табл. - (Національний підручник). - Бібліогр.: с. 334. - ISBN 978-966-382-847-3;
3. Хірургія : підруч. : у 2 т. / [С. О. Бойко та ін.] ; за ред. проф.: П. Г.; Кондратенка, В. І. Русина. - Вінниця : Нова книга, 2019 .Т. 1. - 2019. - 702 с.;
4. Хірургічні хвороби: Підручник (ВНЗ IV р. а.). — 2-ге вид., випр. Затверджено МОН / Я.С. Березницький, О.А. Вільцанюк, М.Д. Желіба та ін.; за ред. П.Д. Фоміна, Я.С. Березницького. — К., 2017. — 408 с. + 8 с. кольор. вкл, тв. пал., (ст. 8 пр.).14.
5. Симптоми і синдроми в хірургії / І.Д. Герич, С.Д. Хіміч - К. : ВСВ "Медицина", 2016. — 432 с.
6. Хірургія : під редакцією М.П. Захараша – Вінниця : Нова кинга, 2014 рік , 688 стр.
7. Хірургічні хвороби. За ред. П.Д. Фоміна. 2016. Медицина. 416с.
8. Невідкладні стани в хірургії: навчальний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / К.М. Бобак, А.І. Бобак, В.В. Киретів та ін.; за ред. Л.М. Ковальчука – 2017р. – Київ. Медицина. – 560с.
9. Посібник з еталонів техніки лікарських маніпуляцій і практичних навичок із загальної хірургії / В.В. Скиба, В.В. Поканевич, С.В. Іванько, А.С. Карпенко, С.Й. Хмельницький, В.Я. Стаднік, А.К. Петров. – Академія наук Вищої школи України, Київський медичний інститут УАНМ. – 2007. – 141с.
10. Еталони практичних навичок зі спеціальності "Хірургія" : навч. посіб. / О. Є. Бобров [та ін.] ; Нац. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика. - К. : Асканія, 2011. - 157 с. : рис. - Бібліогр.: с. 154-156.;
11. Внутрішня медицина: Частина 1 Гастроентерологія. Пульмонологія. Нефрологія. /За ред. проф. Станіславчука М.А.- Вінниця, 2018.-439с.
12. Внутренняя медицина: Часть 1 (Под ред. проф. Н.А.Стагиславчука), Винница, 2016.- 389с.
13. Внутрішня медицина : Порадник лікарю загальної практики : навчальний посібник. / А. С. Свінцицький, О. О. Абрагамович, П. М. Боднар та ін.; За ред проф. А. С. Свінцицького. – ВСВ «Медицина», 2014. – 1272с. + 16с. кольоров. вкл.
14. Гастроентерологія. Підручник: У 2 Т. - Т.1 / за ред. проф Н.В Харченко., О.Я. Бабака. - Кіровоград: Поліум, 2016. - 488 с.
15. Гастроентерологія. Підручник: У 2 Т. - Т.2 / за ред. проф Н.В Харченко., О.Я. Бабака. - Кіровоград: Поліум, 2017. – 432 с.
16. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Prnman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. – 2018. – 1440 p.
17. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2017 : Internal Medicine (Kplan Test Prep). – 2016. – Published by Kaplan Medical. – 474 pages.

18. Педіатрія: Нац. підручник для мед. ВНЗ IV р.а.- 2-ге вид., Затверджено МОН / За ред. Т.О. Крючко, О.Є. Абатурова. – К., «Медицина». - 2017. – 208 с.
19. 2. Педіатрія: підручник. для студ. вищих мед. навч. закладів IV рівня акред. / За ред. проф. О.В. Тяжкої. – Вид. 4-те, допрад. і допов. – Вінниця: Нова Книга, 2016. – 1152 с.
20. 3. Захворювання дитячого віку. За ред. О.С.Яблонь. «Видавництво «Тезис», 2018. – 256 с.
21. 4. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
22. 5. Nelson textbook of Pediatrics 21th Edition by Robert M. Kliegman, Joseph W. St Geme, Nathan J. Blum, Samir S. Shah, Robert C. Tasker, Karen M. Wilson, Richard E. Behrman. ELSEVIER. 2019. – 15739 p.
23. Гінекологія: керівництво для лікарів / В. К. Ліхачов. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 688 с <https://nk.in.ua/pdf/1579r.pdf>
24. Акушерство та гінекологія у 4 т.: національний підручник/ Кол. авт. За ред. акад. НАМН України, проф. В.М.Запорожана.- т.1: Акушерство. К.- ВСВ «Медицина». – 2013. – 1032 с.
25. Гінекологія: підручник (за ред. Б. М. Венцківського, Г. К. Степанківської, М.Є. Яроцького).- К.: ВСВ Медицина, 2012.- 352 с.
26. Вдовиченко Ю.П., Татарчук Т.Ф. та ін. Гінекологія дитячого і підліткового віку. Київ: Медицина. – 2012
27. Гинекология : учебник / под ред. Г. М. Савельевой, В. Г. Бреусенко. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва : ГЭСТАР-Медиа, 2020. — 432 с. : ил.
28. Невідкладні стани в акушерстві: Навч. посібник для студентів /Л.Б. Назарова. – 2-ге видання. – Київ: Медицина. – 2008. – 102 с.
29. Мала студентська енциклопедія з акушерства та гінекології / Маркін Л.Б., Шахова О.В., Жемела О.М. та співавт. – Посвіт: 2014. – 203 с.
30. Акушерство и гинекология [Текст] / сост. : А. С. Дементьев, И. Ю. Дементьева, С. Ю. Кочетков, Е. Ю. Чепанова. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 992 с. : табл. - (Стандарты медицинской помощи).

Допоміжна

31. Хирургия : учеб. пособие / под ред. д-ра мед. наук, проф. А. Б. Кутового ; ГУ "Днепропетр. мед. акад. МЗО Украины", Каф. хирургии № 2. - Дніпро : Лізунов Прес, 2018 . - ISBN 978-699-2575-97-2. Ч. 1 / [Кутовой А. Б. и др.]. - 2018. - 213 с.;
32. Хирургия : [учебник для студ. высш. мед. учеб. заведений] / [Захараш М. П. и др.] ; под ред. лауреата Гос. премии Украины в обл. науки и техники, чл.-кор. НАМН Украины, проф. М. П. Захараша ; Нац. мед. ун-т им. А. А. Богомольца. - Винница : Нова Книга, 2014. - 686 с.;
33. Практикум з хірургії : навч. посіб. / за ред. д-ра мед. наук, проф. В. Г. Мішалова ; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця, Каф. хірургії № 4. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К. : Асканія, 2012 - 414 с.;
34. Факультетська хірургія Б.С.Запорожченко, В.В.Міщенко, А.Л.Дехтяр та ін. 2011 р., 328 ст.
35. Perioperative management of patients with associated diseases. Руководство для врачей. В 3 томах, под редакцией И.Б. Заболотских. Том 2. - Москва. Практическая медицина. – 2016р. – 304с.
36. Кондратенко П.Г. Хірургія. Підручник для мед. ВНЗ IV рів. акред. Київ, Медицина. 2009. 968с.
37. Неотложная хирургия органов брюшной полости (клиническое руководство) / Н52 Р.Л. Ахметшин, А.А. Болдижар, П.А. Болдижар и др.; под ред. П.Г. Кондратенко, В.И. Русина. — Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2013. — 720 с.
38. Ендокринологія: підручник (П.М. Боднар, Г.П. Михальчишин, Ю.І. Комісаренко та ін.) За ред. професора П.М. Боднара, - Вид. 4. перероб. та доп. – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 456 с.
39. Класифікація захворювань органів травлення : довідник / за редакцією Н. В. Харченко / О. Я. Бабак, О. А. Голубовська, Н. Б. Губергрітц, А. Е. Дорофеев, Т. Д. Звягінцева, І. М. Скрипник, С. М. Ткач, Г. Д. Фадеєнко, М. Б. Щербіна – Кіровоград: ПП «Полум», 2015. – 54 с.

40. Свінціцький А. С. Діагностика та лікування захворювань нирок: Навчально-методичний посібник / А. С. Свінціцький, В. О. Мойсеєнко. Київ: Медкнига, 2014. – 404с.
41. Клінічно-рентгенологічний атлас з діагностики захворювань легень: навчальний посібник / Л.Д. Тодоріко, І.О. Сем'янів, А.В. Бойко, В.П. Шаповалов. – Чернівці: Медуніверситет, 2014. – 342 с.
42. Основи нефрології / за редакцією М. О. Колесника. – К.: Бібліотека «Здоров'я України», 2013. – 340 с.
43. USMLE Step 2 CK Lecture Notes 2017: Internal Medicine (Kaplan Test Prep). - 2016. - Published by Kaplan Medical. - 474 pages.
44. Бойко Я. Є. Диференціальна діагностика артритів у дітей // Сучасна педіатрія. – 2019. - 5(101). – С. 112-122.
45. Белоусов Ю.В. Гастроентерологія дитячого віку.-Київ, 2016.-438с.
46. Ведення дітей із гастроєзофагеальною рефлюксною хворобою. Рекомендації Північно-Американського товариства дитячої гастроентерології, гепатології та нутриціології (NASPGHAN)* та Європейського товариства дитячої гастроентерології, гепатології та нутриціології (ESPGHAN)** (березень 2018 р.). Дитячий лікар, №2, 2019, с. 53-58.
47. Невідкладні стани в педіатричній практиці: 2-ге видання. Навч. посіб. для мед. ВНЗ IV р.а. Рекомендовано МОН / Марушко Ю.В., Шеф Г.Г. та ін. — К., 2020. — 440 с.
48. Lesley Rees, Paul A. Brogan, Detlef Brockenhauer, Nicholas J.A. Webb. Paediatric Nephrology. 4 ed. Oxford Specialist Handbooks in Paediatrics, 2019. – 638 p.
49. Lissauer Tom, Carroll Will (Eds.) Illustrated Textbook of Pediatrics 5th edition. — Elsevier, 2018. — 598 p.
50. Parthasarathy A., PSN Menon, MKC Nair. Textbook Of Pediatrics. – 2019.
51. Глазкова, С. Л. Предоперационная подготовка и послеоперационное ведение больных в гинекологической клинике /О. Л. Глазкова, Р. Э. Кузнецов [и др.]; под ред. Н. М. Подзолковой. — Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 192 с.
52. Гинекология: национальное руководство / под ред. Г. М. Савельевой, Г. Т. Сухих, В. Н. Серова, В. Е. Радзинского, И. Б. Манухина. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 1008 с.
53. Неотложные состояния в акушерстве и гинекологии [Текст] : диагностика и лечение / под ред. М. Пирлман, Дж. Тинтинalli, П. Дин ; пер. с англ. П. И. Медведевой, А. А. Митрохина ; под общ. ред. М. А. Курцера. - Москва : БИНОМ, 2018. - 499 с. : ил.
54. Акушерство и гинекология [Текст] / сост. : А. С. Дементьев, И. Ю. Дементьева, С. Ю. Кочетков, Е. Ю. Чепанова. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 992 с. : табл. - (Стандарты медицинской помощи).
55. Стандарты повышения качества медицинской помощи, оказываемой матерям и новорожденным в лечебных учреждениях [Текст] / В. Daelmans [и др.]. - Женева : Всемирная организация здравоохранения, 2018. - 89 с.
56. Капительный, В. А. Акушерство и гинекология [Текст] : практические навыки и умения с фантомным курсом : учебное пособие / В. А. Капительный, М. В. Беришвили, А. В. Мурашко. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 400 с. : ил.
57. Руководство по амбулаторно-поликлинической помощи в акушерстве и гинекологии [Текст] / под ред. В. Н. Серова, Г. Т. Сухих, В. Н. Прилепской [и др.]. - 3-е изд., перераб. и доп. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 1136 с.
58. Дуда, В. И. Акушерство [Текст] : учебник / В. И. Дуда. - Ростов-на-Дону : Феникс, 2017. - 708 с. : ил. - (Медицина).
59. Квинан, Джон Т. Беременность высокого риска: протоколы, основанные на доказательной медицине / Джон Т. Квинан, Кэтрин И. Спонг, Чарльз Дж. Локвуд ; пер. с англ. под ред. А. Д. Макацарии, В. О. Бицадзе. — Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2020. — 560 с.: ил.
60. Obstetrics and Gynecology : in 2 vol. : textbook. Vol. 1. Obstetrics / V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina, V.M. Ventskiivskiy et al. ; edited by V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina. — 2nd edition. — K. : AUS Medicine Publishing, 2018. — 392 p.

61. Emergencies in obstetrics and gynecology / L.Markin, O.Medvyedyeva, O.Matviyenko. – Lviv: ЗУКЦ, 2018. – 160 p.
62. Obstetrics and Gynecology : in 2 vol. : textbook. Vol. 1. Obstetrics / V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina, B.M. Ventskiivskiyi et al. ; edited by V.I. Gryshchenko, M.O. Shcherbina. — 2nd edition. — K. : AUS Medicine Publishing, 2018. — 392 p.
63. Ambulatory Gynecology. John V. Knaus, Marko J. Jachtowycz, Allan A. Adajar, Teresa Tam. Springer-Verlag New York, 2018. – 425 p.: 16 b/w illustrations, 34 illustrations in colour
64. Obstetrics&Gynecology: in 2 vol.: textbook / V.I.Gryshchenko, M.O.Shcherbina, L.B.Markinetal.; edited by V.I.Gryshchenko, M.O.Shcherbina/ - 2ndedition. – K.: AUS Medicine Publishing, 2018. – 352 p.
65. Emergencies in obstetrics and gynecology / L.Markin, O.Medvyedyeva, O.Matviyenko. – Lviv: ЗУКЦ, 2018. – 160 p.

17. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт <http://www.vnmu.edu> містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.
2. Сайт бібліотеки: library.vsmu.edu.ua
3. Сайт IRCAD <https://websurg.com>
4. Сайт світової асоціації екстреної хірургії – <https://www.wses.org.uk>
5. PubMed - <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
6. Світова спільнота хірургів - <http://iss-sic.com>
7. American college of Surgeons - <https://www.facs.org/>
8. <http://www.ers-education.org/guidelines.aspx>
9. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
10. <http://www.gastro.org/guidelines>
11. www.ginasthma.org
12. <http://goldcopd.org>.
13. http://www.ifp.kiev.ua/index_ukr.htm
14. <http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/>